

Asia: VN/12977/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain 85 §:n ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain 85 §:n ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b §:n muuttamisesta. Hallituksen esityksen luonnoksen mukaan useita nykyiseen 14 %:n alennettuun arvonlisäverokantaan kuuluvia hyödykkeitä kuten lääkkeitä siirrettäisiin 1.1.2026 alkaen 13,5 %:n verokantaan.

Lääketeollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Lääkehoidoilla on merkittävä vaikutus ihmisten terveyteen sekä työ- ja toimintakykyyn ja näin laajemmin yhteiskuntaan. Vastaavasti tarpeellisen lääkehoidon laiminlyönti lisää ihmisten sairastavuutta, mikä heikentää toiminta- ja työkykyä, lisää hoidon ja hoivan tarvetta ja aiheuttaa sen myötä rasitetta sekä taloudelle että sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmälle. Yksilötasolla tarpeellisen lääkehoidon käyttämättä jäämisellä voi olla merkittäviä haitallisia seurauksia. Lääkehoidot ja niiden saatavuus ja saavutettavuus ovatkin keskeisiä tekijöitä yhteiskunnan toimivuuden ja kansalaisten hyvinvoinnin kannalta.

Kuten hallituksen esityksen luonnoksessa on todettu, ehdotetun arvonlisäveron 0,5 prosenttiyksikön laskun arvioidaan siirtyvän hintoihin täysimääräisenä reseptilääkkeiden kohdalla, koska niiden kuluttajahinnat määräytyvät lääkkeiden hintasääntelyn mukaisesti eivätkä riipu apteekista. Lääkkeiden kohdalla myös kysyntäjousto on hyvin pientä johtuen niiden luonteesta välttämättömyyshyödykkeinä. Potilas ei voi jättää lääkkeitä hankkimatta ilman haitallisia terveysvaikutuksia, jolloin potilaat voivat joutua tinkimään muusta kulutuksestaan lääkemenosta selvittääkseen.

Nyt ehdotettu 0,5 prosenttiyksikön muutos lääkkeiden arvonlisäverokannassa on marginaalinen. Lääkkeiden arvonlisäverokannan alentaminen yleisesti on oikea suunta, jota tulisi jatkaa. Suomessa potilaiden itse maksama osuus lääkkeiden kustannuksista on varsin korkea, mihin mm. OECD on kiinnittänyt huomiota. Samoin reseptilääkkeiden arvonlisäveron taso on Suomessa eurooppalaisittain korkea, mikä lisää potilaisiin kohdistuvaa maksurasitusta ja vaikeuttaa tarpeellisen lääkehoidon hankkimista.

Lääketeollisuus ry

Anne-Mari Virolainen

toimitusjohtaja

Koskela Kaarina
Lääketeollisuus ry